

Osloregionen

Handlingsprogram og budsjett 2024

Til behandling i representantskapet 18. desember 2023

Innholdsfortegnelse

1. KORT OM OSLOREGIONEN	3
2. VISJON, INNSATSOMRÅDER OG AKTIVITET	4
2.1. Rammer for handlingsprogrammet.....	4
2.2. Innsatsområder	4
3. PRIORITERINGER I HANDLINGSPROGRAMMET FOR 2024.....	5
3.1. Rammer for Osloregionens arbeid.....	5
3.2. Sekretariatets forslag til aktiviteter og prioriterte satsinger	5
3.2.1. Fellesskap og samarbeid.....	6
3.2.2. Areal, transport, mobilitet og logistikk.....	7
3.2.3. Klima og miljø	8
3.2.4. Konkurranseskraft og attraktivitet.....	9
4. OSLOREGIONENS ORGANISERING.....	11
4.1. Roller og ansvar	11
4.1.1. Politiske organer	11
4.1.2. Administrativ organisering	12
4.2. Osloregionens plan- og budsjettprosess	13
5. BUDSJETT 2024.....	13
5.1. Innledning	13
5.2. Budsjetttrammer 2024	14
5.2.1. Hovedtall	14
5.2.2. Prosjektmidler	14
5.2.3. Inntekter	15
5.2.4. Utgifter	15
5.2.5. Resultat.....	16
5.3. Fullmakter – praktisk gjennomføring.....	16

1. Kort om Osloregionen

Den strategiske samarbeidsalliansen Osloregionen ble etablert 1.1.2005. I 2020 ble Osloregionen omdannet til et interkommunalt politisk råd, jfr. kommunelovens kapittel 18. Pr 1.1.2024 omfatter alliansen 65 kommuner i hovedstadsområdet.

Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR) er en frivillig sammenslutning basert på interessefellesskap. Ifølge samarbeidsavtalen for Osloregionen interkommunalt politisk råd, kan ytterligere medlemmer optas i henhold til kommuneloven § 18-4.

Osloregionen IPR har ingen formell myndighet ut over det som følger av samarbeidsavtalen, og må vise sin eksistensberettigelse og nå sine mål gjennom meningsdannelse, påvirkning og samordning.

Organisasjonens overordnede målsetting er at **Osloregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig region**. Alt Osloregionen gjør skal ha relevans for denne målsettingen.

Osloregionen har følgende oppgaver innenfor rammene av samarbeidsavtalens formål:

- a) Drøfte felles saker på tvers av kommune- og fylkesgrensene
- b) Utarbeide felles rådgivende strategier
- c) Planlegge og gjennomføre prosjekter i regi av Osloregionen
- d) Arbeide interessepolitisk, herunder avgi høringsuttalelser, der det er felles regionale interesser.
- e) Bidra i nasjonale og internasjonale samarbeidsprosjekter og partnerskap der det er felles regionale interesser.
- f) Gjennomføre aktiviteter med sikte på erfaringsoverføring, læring, og styrking av felles identitet innenfor samarbeidet

Omdanningen av Osloregionen til interkommunalt politisk råd i henhold til kapittel 18 i kommuneloven i 2020, innebærer en formalisering av det regionale samarbeidet, med en sterkere forankring av Osloregionens rolle i forhold til medlemskommunene.

Samarbeidet i Osloregionen skal representere en merverdi i forhold til oppgaver som kommunene løser internt eller gjennom andre samarbeid, og er en bidragsyter innenfor kommunenes ansvar for samfunnsutvikling i bred forstand.

Representantskapet i Osloregionen har vedtatt at Osloregionen skal være en bidragsyter for å nå FN's bærekraftsmål. Også på dette området, vil Osloregionens arbeid representere merverdi for kommunenes ansvar for å bidra til å nå disse målene.

2. Visjon, innsatsområder og aktivitet

2.1. Rammer for handlingsprogrammet

Osloregionens handlingsprogram baserer seg på Strategiske føringer for Osloregionen 2021 – 2024 vedtatt av representantskapet i Osloregionen interkommunalt politisk råd den 28. oktober 2020.

VISJON: Osloregionen skal være en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa.

Visjonen skal underbygges med flerkjernet utvikling basert på ulike regionale fortrinn, kvaliteter og muligheter, sterkere byer/byklynger, og samordnede areal og transportløsninger som ivaretar klima og miljø.

Roller og arbeidsformer

- utvikle felles holdninger og strategier
- ha dialog med og påvirke nasjonale myndigheter
- styrke felles identitet
- skape møteplasser og nettverk
- drive erfaringsoverføring og kunnskapsutvikling
- samarbeide og bygge nettverk med andre organisasjoner
- samle kunnskap, statistikk og foreta analyser om regionen

2.2. Innsatsområder

Osloregionens arbeid i perioden 2021 – 2024 skjer innenfor følgende områder:

Administrasjon og kommunikasjon			
Areal, transport, mobilitet og logistikk	Klima og miljø	Konkurranseskraft og attraktivitet	Felleskap og samarbeid

Osloregionen interkommunalt politisk råd skal i perioden 2021 – 2024 bidra til å nå følgende av FNs bærekraftsmål:

- Mål 9: Innovasjon og infrastruktur
- Mål 11: Bærekraftige byer og samfunn
- Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon
- Mål 13: Stoppe klimaendringene
- Mål 17: Samarbeid for å nå målene

I handlingsprogram for 2024 for det enkelte innsatsområde, er det også markert hvilke ytterligere bærekraftsmål aktivitetene bidrar til.

3. Prioriteringer i handlingsprogrammet for 2024

3.1. Rammer for Osloregionens arbeid

Det er kontingentinntekter som utgjør hovedinntektskilden for Osloregionen IPR. Fylkeskommunene gikk ut av Osloregionen i 2020, noe som innebar en betydelig nedgang i kontingentinntektene. I årene 2021-2023 har også ubenyttede midler fra tidligere år bidratt til finansiering av organisasjonen. Budsjettet for 2023 la opp til at man ved utgangen av 2023 ville ha brukt opp disse ubenyttede midlene, noe som i så fall ville bety en ytterligere reduksjon i aktivitetsnivået for 2024. På grunn av redusert bemanning i perioden medio april til oktober, med lavere lønnskostnader og noe lavere aktivitetsnivå som følge av bemanningssituasjonen, vil det være ubenyttede midler også fra 2023 som vil inngå i inntektsgrunnlaget for 2024. Dette innebærer at budsjett for 2024 vil være på nivå med budsjett for 2023.

I 2022 startet Osloregionens sekretariat arbeidet med å se på flere kilder for finansiering ut over kontingenten. I juni 2022 fikk Osloregionen tilsagn om støtte på 1,5 millioner kroner fra Miljødirektoratets Klimasatsordning til prosjektet «Energistasjoner for grønn næringstransport». Tilskuddet forutsetter at Osloregionen selv bidrar med samme beløp til prosjektet i form av arbeidsinnsats og egne budsjettmidler. Støtten gjelder for perioden august 2022 – desember 2024. Prosjektet er nærmere beskrevet under innsatsområdet *Areal, transport, mobilitet og logistikk*. Osloregionen er partner i søknader til Horisont Europa-prosjekter og er i startfasen av mulige søknader til Interreg-programmet Øresund-Kattegat-Skagerrak. Arbeidet med å se på muligheter for økte inntekter fortsetter i 2024. Dersom fylkeskommunene slutter seg til samarbeidet i Osloregionen IPR, vil det gi økte inntekter.

På representantskapets møte i juni 2023 ble det vedtatt en økning av kontingentbeløpet pr innbygger for 2024 til kr. 3,00 pr innbygger. Økningen var begrunnet med den generelle prisveksten i Norge.

Forslaget til budsjett og handlingsprogram for 2024, viderefører i stor grad prosjekter og innsatser som ble vedtatt i forbindelse med handlingsprogrammet for 2023. Det betyr blant annet at Osloregionen viderefører en mer handlingsrettet innsats enn tidligere, at det interessepolitiske arbeidet og kontakt og forankring av Osloregionens arbeid hos medlemmene prioriteres.

3.2. Sekretariatets forslag til aktiviteter og prioriterte satsinger

Sekretariatets forslag til handlingsprogram og budsjett for 2024, bygger på forutsetningene som er beskrevet i 3.1. For 2024 foreslår sekretariatet bl.a.:

- Tydelig prioritering med fokus på utvalgte saker/temaer
- Prioritere besøk hos medlemmene. Det er mange nye ordførere etter kommunevalget i 2023, slik at dette har høy prioritet.
- Styrke det interessepolitiske arbeidet
- På utvalgte tema se aktiviteter på tvers av innsatsområdene
- Samarbeide med andre relevante aktører og organisasjoner der det er interessefelleskap med Osloregionen

I de etterfølgende avsnittene gjennomgås forslag til prioriteringer og satsinger innenfor de vedtatte innsatsområdene, samt aktiviteter som går på tvers av disse. I 2024 vil Osloregionens politiske organer ha mange nye representanter. Dokumentet starter derfor med det forslag til prioriteringer og satsinger innenfor innsatsområdet *Felleskap og samarbeid*. Det er avgjørende å få etablert et godt grunnlag for det regionale samarbeidet med fokus på merverdien ved deltakelse i Osloregionen IPR.

3.2.1. Fellesskap og samarbeid

Hovedprioriteringer:

- Besøke medlemmene/regionråd og generell medlemskontakt
- Gjennomføre revisjon av strategiske føringer for Osloregionen 2025-2028, med brev involvering og god forankring blant medlemmene
- Jobbe for økt samarbeid på tvers av kommune- og fylkesgrenser i Osloregionen, særlig sett i lys av nye fylkesgrenser
- Invitere fylkeskommunene på Østlandet som medlemmer i organisasjonen
- Fremme regionens felles interesser i regjeringsapparatet, på Stortinget, EU og andre relevante organisasjoner
- Arrangere BEST-konferansen i august 2024
- Samarbeid med andre organisasjoner

Osloregionen IPR har 65 medlemskommuner og dekker et stort geografisk område. Det er mange nye politikere blant Osloregionens medlemmer etter kommunevalget september 2023. Kontakt med kommuner og regionråd er viktig for å sørge for at Osloregionen IPR gjør en best mulig jobb for medlemmene. Dette handler både om at sekretariatet blir kjent med hva som er viktige saker hos medlemmene, men også for å informere om Osloregionens arbeid. Sekretariatet ønsker å prioritere besøk til medlemskommuner og regionråd i 2024, både på administrativt og politisk nivå der det er mulig.

I henhold til Samarbeidsavtalen skal representantskapet minst en gang pr fireårsperiode vedta strategiske føringer for arbeidet i Osloregionen IPR. Sekretariatet foreslår at dette arbeidet igangsettes 1. kvartal 2024, med sikte på å vedta nye strategiske føringer i representantskapsmøte i slutten av august 2024. Arbeidet vil ha fokus på hvilke samfunnsutfordringer og trender fremover som vil være førende for samarbeidet i Osloregionen. Det foreslås at det legges opp til en bred involvering og god forankring hos medlemmene. Etter vedtak av nye strategiske føringer i august 2024, vil det vurderes behov for videre oppfølging, med f.eks. utvikling av delstrategier eller annen oppfølging på de ulike innsatsområdene og forberedelse til handlingsprogram for 2025.

I 2020 gikk fylkeskommunene ut som medlemmer av samarbeidsalliansen Osloregionen, da organisasjonen ble omdannet til interkommunalt politisk råd. Fylkeskommunene var i 2004 sentrale i etableringen av samarbeidsalliansen Osloregionen som en kraftfull aktør for et regionalt samarbeid i hovedstadregionen. Samarbeidet ble sett på som et viktig supplement til de formelle strukturene, med fokus på samarbeid, sette en felles agenda og gjennomføre felles prosjekter. Styret i Osloregionen ga i juni 2022 en uttalelse om at fylkeskommunene bør vurdere å igjen bli medlemmer i Osloregionen. Dette er senere gjentatt av flere ordførere i Osloregionen. Sekretariatet foreslår at det i 2024 tas et initiativ på politisk nivå overfor fylkeskommunene for en dialog om mulig medlemskap i Osloregionen IPR. Sekretariatet vil bistå i dette arbeidet.

Som del av det interessepolitiske arbeidet, vil sekretariatet foreslå at det i 2024 prioriteres å gjøre Osloregionen IPR og samarbeidets posisjoner i relevante politiske saker kjent overfor Stortinget og regjeringen og aktuelle departementer. Tematisk vil dette omfatte alle Osloregionens innsatsområder, og må også prioriteres i de administrative grupper som forberedelser til behandling i interessepolitisk utvalg og styret i Osloregionen. Viktige saker vil bl.a. være NTP, Klimautvalgets utredning, kommende Klimaplan, kraftsituasjonen på Østlandet, oppfølgingen av tiltaksplanen for Oslofjorden, næringspolitikk og behov og tiltak for å tiltrekke internasjonale kunnskapsarbeidere til regionen. Sekretariatet vil for øvrig legge til rette for at Osloregionen følger opp og gir uttalelser til andre viktige politiske saker av interesse for Osloregionen IPR i samråd med interessepolitisk utvalg.

BEST-konferansen er Osloregionens årlige møteplass der aktuelle temaer og utfordringer for regionen presenteres og drøftes. I 2024 foreslås det å avholde BEST-konferansen i slutten av august og at tema ses i sammenheng med revisjon av strategiske føringer for organisasjonen. Sekretariatet vil legge fram forslag til tema og opplegg for konferansen for styret.

Det vil også i 2024 bli gjennomført en felles faggruppesamling i regionen for de administrative grupper i Osloregionen, Denne er lagt til mai. I august 2023 ble faggruppesamlingen gjennomført på Hønefoss i samarbeid

mellom Ringeriksregionen og sekretariatet, de foregående årene i Kongsvingerregionen (2022) og Moss/Fredrikstad (2021). Dette har vist seg å være en nyttig og verdifull møteplass med høy deltakelse blant de administrative representantene. Det er ikke avklart hvor samlingen avholdes i 2024.

I januar 2025 er det 20 år siden samarbeidsalliansen Osloregionen ble etablert. Det vil i 2024 forberedes en markering av dette jubileet.

Sekretariatet vil for øvrig foreslå at Osloregionen IPR fremmer kunnskap om Osloregionen, erfaringsoverføring mellom medlemmene og informasjon om aktiviteter i regi av samarbeidet gjennom rapporter, møteplasser og aktuelle kommunikasjonskanaler, i tråd med kommunikasjonsstrategien for Osloregionen IPR.

3.2.2. Areal, transport, mobilitet og logistikk

Hovedprioriteringer:

- Delta i prosessen med NTP 2025-2036 og følge opp implementeringen av gjeldende NTP, overfor Stortinget, regjeringen og transportetater
- Følge opp prosesser for forbedringer av grensekryssende jernbane, Oslo-Stockholm og Oslo-Gøteborg
- Erfaringsutveksling og kunnskapsutvikling om arealplanlegging ved økt risiko for ekstremvær
- Videreføre prosjektet «Energistasjoner for grønn næringstransport»
- Følge opp Osloregionens ATP-strategi og grunnidé om flerkjernet utvikling med fokus på byområdene. Det skal også vurderes mulighet for europeisk samarbeid (interreg-prosjekt) på dette temaet.

Neste nasjonale transportplan (NTP 2025-2036) skal til behandling i Stortinget vår-halvåret 2024. I 2023 er det gjennomført utredningsarbeid i regi av transportetatene og Samferdselsdepartementet. Styret i Osloregionen IPR vedtok 23. juni 2023 en uttalelse som ble sendt som høringsinnspill til NTP-arbeidet. Sekretariatet foreslår videre at Osloregionen arbeider med oppfølging av arbeid med ny NTP gjennom høringsprosess og fram til forventet vedtak vår/sommer 2024, og videre gjennom 2024, bl.a. med innspill i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2025. Osloregionen vil også arbeide med oppfølgingen av gjeldende NTP fram til ny NTP trår i kraft. Som en del av NTP-arbeidet skal det gjennomføres en jernbanekampanje for å sette fokus på betydningen av utbygging av jernbane på Østlandet. Sekretariatet har i 2022 og 2023 arbeidet med forberedelse til kampanjen. På grunn av ressursmangel ble kampanjen ikke gjennomført som planlagt i 2023, men foreslås i stedet gjennomført første halvår 2024. Dette vil da sammenfalle i tid med høring og behandling av forslaget til NTP 2025-2036. Det legges videre opp til et langsiktig informasjonsarbeid med fokus på jernbanesatsing i regionen.

Osloregionens sekretariat foreslår at grensekryssende jernbane følges opp i 2024, bl.a. med fokus på hvordan en ny jernbaneforbindelse mellom Oslo og Karlstad/Stockholm kan realiseres raskt og med alternative finansieringskilder. Osloregionen vil også følge med på utviklingen i korridoren Oslo – Gøteborg – København – Hamburg, som også vil få økende betydning i årene fremover for både gods- og persontransport etter åpningen av Fehmarnbeltforbindelsen i 2029. Gods på bane nordover gjennom Norge og Sverige har også stor betydning. Samarbeid med relevante aktører vil prioriteres på dette området.

Arealplanlegging og økt risiko for ekstremvær og annen klimatilpasning er et tema som ble svært aktualisert i forbindelse med ekstremværet *Hans* i august 2023 og etterfølgende ekstremnedbør. Kommuner på Østlandet var

særlig berørt av dette ekstremværet som har hatt store konsekvenser for infrastruktur, miljø og lokalsamfunn. Osloregionen vil i 2024 prioritere erfaringsutveksling og kunnskapsutvikling på dette tema som også vil ses på tvers av innsatsområdene.

I august 2022 startet Osloregionen i samarbeid med Østlandssamarbeidet opp prosjektet *Energistasjoner for grønn næringstransport*, med mål om å bidra til raskere etablering av energistasjoner for de tyngre kjøretøyene. Prosjektet er støttet av Klimasats-ordningen. Prosjektet skal etter planen avsluttes i 2024.

Osloregionen vil fortsette arbeidet for en flerkjernet utvikling med attraktive og bærekraftige byer og tettsteder i Osloregionen. Dette gjenspeiler seg blant annet i innspill til NTP og at tema settes på dagsorden i møter og arrangementer. Osloregionen har fått støtte til et forprosjekt for mulig interreg-prosjekt på tema og vil derfor undersøke muligheten for samarbeid med andre byregioner i Sverige og Danmark med fokus på mobilitet i urbane noder. Som en del av dette er det også aktuelt å se på utvikling av underlag for mulig revisjon av Osloregionens ATP-strategi. Samordnet areal- og transportstrategi for Osloregionen, ble utarbeidet i 2016. Det anses dermed å være behov for å igangsette et arbeid med revisjon i 2024. En ny ATP-strategi må fange opp og ta hensyn til nye trender og utviklingstrekk innen areal- og transportfeltet, nye demografiske og befolkningsmessige utviklingstrekk i regionen, i tillegg til at den må ta hensyn til tiltak som faktisk er gjennomført i Osloregionen siden forrige revisjon, slik som åpningen av Follobanen i 2022 og oppstarten av arbeidene på Forneubanen. Utover dette kommer også andre større gjennomførte samferdselsprosjekter i regionen. Dette arbeidet må også ses i sammenheng med revisjon av de strategiske føringene for Osloregionen.

Osloregionen vil gjennom aktiviteter på innsatsområdet Areal, transport, mobilitet og logistikk bidra til å nå bærekraftsmål 9, 11, 13 og 17. I tillegg vil også aktiviteter knyttet til bærekraftsmål 14 og 15 være innarbeidet for noen av aktivitetene.

3.2.3. Klima og miljø

Hovedprioriteringer:

- Oppfølging Klimautvalgets NOU 2023:25 og regjeringens Grønn bok (statsbudsjett), klimamelding og eventuelle andre interessepolitiske saker innen klima- og miljø
- Erfaringsutveksling og kompetanseutvikling på aktuelle tema som natur- og arealregnskap, klimagrep i arealplanlegging, indirekte utslipp, sirkulærøkonomi, klimakrav i anskaffelser
- Gjennomføre prosjekt «Oppdrag Oslofjorden»
- Kommunenes rolle for økt produksjon av fornybar kraft og utfordringer i energisystemet
- Fremme samarbeid om klima og miljø og utarbeide klima- og naturstatus-rapport for Osloregionen

I oktober 2023 la Klimautvalget 2050 frem sin utredning om veivalg for å nå målet om å bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Utredningen sendes på høring med frist 30. januar 2024. Det bør vurderes om Osloregionen skal avgi høringssvar. Det kan også være annen oppfølging av utredningen. Regjeringen arbeider med en klimamelding som sannsynligvis legges fram for politisk behandling i 2024. Osloregionen vil følge dette arbeidet og vurdere aktuell oppfølging som legges fram for styrets vurdering.

De siste årene har problemstillinger knyttet til tilgang på kraft, lokal energiproduksjon, energieffektivisering og nettkapasitet kommet høyere opp på dagsorden. Osloregionen IPR har avgitt høringsuttalelser til utredninger fra Strømnettutvalget (2022) og Energikommisjonen (2023). Dette er et tverrgående tema som berører alle

Osloregionens innsatsområder og som er viktig for å nå klimamål og som kan være en forutsetning for næringsutvikling i regionen. Det foreslås at dette er et tema i handlingsprogrammet for 2024. Dette kan være kunnskapsutvikling og/eller seminarer der utfordringer for energisituasjonen er tema, gjerne i samarbeid med andre aktører.

54 ordførere i Osloregionen sluttet seg i juni 2022 til en revidert ordførererklæring for klima og miljø. Det bør vurderes hvordan Osloregionen best fremmer samarbeid og engasjement blant medlemmene om oppfølging av ordførererklæringen for klima og miljø. Sekretariatet foreslår også at arbeidet med klima og miljø bl.a. følges opp med årlig rapport om status på klima-, miljø- og naturområdet. Det foreslås også å videreføre Osloregionens «Klima- og miljøskole», med webinarer med kunnskaps- og erfaringsdeling på aktuelle tema.

En alvorlig pågående miljøkrise i Osloregionen knytter seg til miljøtilstanden for Oslofjorden. Dette er bl.a. en sterk trussel mot flere dyre- og plantearter. I tillegg til selve fjorden, er også vassdragene i nedbørsområdet til fjorden viktige for miljøtilstanden. Dette inkluderer nesten alle kommuner på Østlandet. Sekretariatet foreslår at Osloregionen i 2024 arbeider med å få og spre kunnskap om miljøtilstanden i vann, vassdrag og fjord, samt være en pådriver og bistår kommuner ved behov for tiltak som avhjelper situasjonen. Osloregionen vil også fortsette det interessepolitiske arbeidet overfor nasjonale myndigheter for å påvirke rammebetingelser som gjør regionen i stand til å løse miljøsituasjonen. Osloregionen vil samarbeide med Østlandssamarbeidet om aktiviteter og tiltak.

Tap av naturmangfold er sammen med klimaendringene den største miljøutfordringen verden står overfor. Mange kommuner er i gang med arbeid med planer for naturmangfold. Det samme gjelder bevaring av skog og myr som karbonlager. Arbeid med bruk av areal- og naturregnskap er også i en tidlig fase. Sekretariatet foreslår at Osloregionen i 2024 bidrar til erfaringsdeling og kunnskapsutvikling på tema som omhandler natur- og arts mangfold.

Osloregionen vil gjennom aktiviteter på innsatsområdet klima og miljø bidra til å nå bærekraftmålene 11, 12, 13 og 17. I tillegg vil også aktiviteter knyttet til bærekraftmål 7, 14 og 15 være innarbeidet for noen av aktivitetene.

3.2.4. Konkurranseskraft og attraktivitet

Hovedprioriteringer:

- Tilrettelegge og fasilitere for økt tilgang på kompetanse i Osloregionen, gjennom tiltak og aktiviteter på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå.
- Synliggjøre og forsterke rollen næringslivet i Osloregionen har, opp mot regjeringens initiativer som Grønt Industrieløft, Hele Norge eksporterer, m.fl.
- Fremme Osloregionens internasjonale posisjon gjennom profilering og samarbeid
- Dele kunnskap og erfaringer om internasjonal profilering, talentrekruttering og beholdelse av utenlandsk arbeidskraft.

Osloregionen er en motor for næringsutvikling og innovasjon i Norge, og har rundt 44 prosent av alle arbeidsplasser (NIBR-rapport 2021:17) Regionen innehar en rekke av de teknologi- og industrimiljøene som vil være avgjørende for å gjennomføre det grønne skiftet. I motsetning til andre landsdeler preges ikke Osloregionen av noen få sterke næringer og bransjer, men en stor bredde av internasjonalt konkurransedyktige miljøer. Osloregionen har også de siste årene også sett en sterk vekst av oppstart- og vekstselskaper med stort potensial for fremtiden.

Regjeringen lanserte i 2022 et veikart for grønt industrieløft som i 2023 ble utvidet og forsterket sammen med ambisjonene knyttet til «Hele Norge eksporterer» reformen. Turisme, helse, batteri, bioøkonomi med tre som råvare

og maritime næring er noen av områdene som skal styrke Norges konkurransekraft internasjonalt. Dette er både en mulighet og en utfordring for Osloregionen ettersom de sterke næringene i vår region er mindre kjent enn i andre landsleder, og det er behov for å synliggjøre rollen næringslivet har i veikartet og de andre strategiene.

I juni 2023 vedtok styret i Osloregionen «Næringspolitisk posisjonsnotat» som blir vår basis i vårt interessepolitisk arbeid. Med dette grunnlaget vil Osloregionen ta en tydeligere rolle innenfor energi og nettkapasitet, bærekraftige transportsystemer, tilgang til kompetanse, kunnskapsbasert innovasjon, digitalisering, samt sirkulærøkonomi og bærekraftige løsninger.

Å synliggjøre og styrke rollen næringslivet i Osloregionen har nasjonalt vil være en av de viktigste prioriteringene for 2024. Behov for kraft og energi er viktig for næringsutvikling, og Osloregionen vil samarbeide med relevante partnere for å øke kunnskap og forståelsen for nåværende og fremtidsbehov. Rapporter viser til at utfordringene som Østlandet står ovenfor både via nett- og energikapasitet er store, og tilgang til kraft vil svekke det grønne skiftet.

I 2015 utarbeidet Osloregionen og Oslo Business Region en internasjonal profileringsstrategi for å fremme besøk, investeringer og tiltrekking av talent til Osloregionen. Osloregionen IPR har de siste årene bygget både kompetanse og systemer som er sentrale i arbeidet med å posisjonere og øke kjennskapen til Osloregionen. Blant disse er nettsiden «Oslopolititan» med informasjon om regionen, informasjon om jobbmuligheter, praktisk informasjon, og en «Oslo Talent pool» der kandidater kan registrere seg som interesserte i jobb i regionen med tilhørende nyhetsbrev.

Tilgang på internasjonal kompetanse er en av de største utfordringene for bedriftene i Osloregionen. Sekretariatet foreslår at arbeidet med å tilrettelegge for internasjonale talenter gjennom attraksjon, mottak og beholdelse får prioritet på profileringsområdet i 2024. I dette arbeidet inngår også bedre tilrettelegging for å beholde internasjonale talenter, studenter og medfølgende partnere, slik at regionen blir et mer attraktivt arbeids- og bomarked. I tillegg ønsker Osloregionen å videreføre arbeidet overfor nasjonale myndigheter og finansnæringen med å redusere formelle hindre knyttet til ID-nummer, opprettelse av bankkonto med mer. Arbeidet vil skje i samarbeid med Osloregionen IPRs medlemskommuner, partnere, næringsliv og høyere utdanningsinstitusjoner, både gjennom nasjonale og regionale samarbeid. Arbeidet med en strategi for Osloregionens arbeid med å tiltrekke og beholde internasjonalt talent er under utarbeidelse og vil legges frem for styret i starten av 2024, for å sikre forankring og bredt eierskap til arbeidet på området. Osloregionen fortsetter også medlemskapet i European Talent Mobility Forum for å være påkoblet trender og arbeidet som våre partnere/konkurrenter gjør på området.

Osloregionen inngikk i 2022 et uformelt samarbeid med Oslo Business Region og VisitOslo om arbeidet med å fremme merkevaren Oslo i tråd med internasjonale profileringsstrategi. Samarbeidet, som har fått navnet «Team Oslo», skal bl.a. bidra til å samordne aktiviteter for å øke den totale effekten av profileringsarbeidet. Som del av samarbeidet, vil det i 2024 fortsettes med arbeidet for å etablere et nettverk av aktører som på ulike måter bidrar til Osloregionens internasjonale posisjon. Nettverket skal bidra til ytterligere bredde i dette arbeidet og legge til rette for at bruken av ressurser samordnes der det er naturlig. I 2024 vil arbeidet og oppfølging av International Advisory Board bli faset over til Oslo kommune, med Osloregionen som fast samarbeidspartner.

Osloregionen vil gjennom aktiviteter på innsatsområdet konkurransekraft og attraktivitet bidra til å nå bærekraftmålene 8, 11 og 17.

4. Osloregionens organisering

4.1. Roller og ansvar

4.1.1. Politiske organer

Representantskapet

Representantskapet er Osloregionens høyeste organ, og ledes av styrets leder. Rådet fastlegger strategier for samarbeidet i Osloregionen og vedtar årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Hvert medlem deltar i samarbeidsrådet med én stemme. Møte i representantskapet holdes ordinært én gang hvert kalenderår. Representantskapet velger leder, nestleder og styre for organisasjonen. Representantskapet velger også et interessepolitisk utvalg, som bistår styret i det interessepolitiske arbeidet.

Hvert medlem i Osloregionen IPR har hver én representant med stemmerett i representantskapet. Det er medlemmenes ansvar å melde forfall til møtet dersom vedkommende ikke kan møte, sørge for at varamedlem innkalles, samt informere sekretariatet om dette. Det avholdes normalt to møter i året i representantskapet.

Styret

Styret er det utøvende organ for Osloregionen, og ivaretar løpende Osloregionens interesser mellom møtene i representantskapet. Styret iverksetter representantskapets beslutninger. Oslo kommune og delregionene har én representant hver i styret.

Styremedlemmer med varamedlem er valgt av representantskapet for ca. 1 år av gangen. Dersom et medlem eller styremedlem slutter i løpet av perioden kan vedkommende erstattes av vedkommende som erstatter denne i samme rolle hos medlemmet, dvs. at ny ordfører kan erstatte tidligere ordfører fra samme kommune som styremedlem eller varamedlem.

Styremedlemmene har et ansvar for å legge for at relevant informasjon om saker som behandles i styret formidles til eget regionråd/delregion, samt innhente synspunkter fra eget regionråd/delregion når dette er aktuelt.

Styremedlemmene har ansvar for å melde forfall til styremøter når man ikke kan møte, sørge for at varamedlem innkalles samt informere sekretariatet om dette. Det avholdes normalt 5 møter i styret pr år.

Interessepolitisk utvalg

Interessepolitisk utvalg er valgt av representantskapet og skal ivareta Osloregionens interessepolitiske interesser overfor bl.a. nasjonale politiske organer. Arbeidet forankres i vedtak i styret.

Medlemmene representerer ikke sine kommuner eller delregioner. Interessepolitisk utvalg representerer Osloregionen IPR som helhet og rapporterer til styret. Når medlemmer av utvalget utaler seg til media eller deltar i møter for å fremme Osloregionen IPR sine interesser, er dette på vegne av Osloregionen som helhet.

Det avholdes normalt 5 møter pr år i interessepolitisk utvalg. Møtene i interessepolitisk utvalg avholdes minst to uker før styremøtene. I tillegg kan det av tidshensyn være aktuelt med utsjekk av aktuelle saker på epost mellom møtene. Interessepolitisk utvalg har som mandat ansvar for å behandle alle saker som skal til styret med tydelig politisk innhold. Interessepolitisk utvalg skal også innstille overfor saker som det behandler som skal videre til styrebehandling.

4.1.2. Administrativ organisering

Osloregionens sekretariat

Sekretariatet har sekretariatsansvar for representantskapet, styret og Osloregionens øvrige grupper. Sekretariatet har det løpende plan- og budsjettansvaret for Osloregionen, ivaretar overordnet koordinering av Osloregionens administrative arbeid og samordner Osloregionens utadrettede virksomhet. Per 1.1.2024 består sekretariatet av fire ansatte.

Sekretariatet skal sørge for at saker som behandles skal være tilstrekkelig opplyst og dokumentert. Innkallinger til administrative grupper og interessepolitisk utvalg skal normalt sendes senest ca. 1 uke før møtet. Saksdokumenter skal normalt være tilgjengelig på Osloregionens websider fra samme tidspunkt. Sakspapirer til styremøtene sendes normalt ut senest 10 dager før møtene, til styret, varamedlemmer og øvrige ordførere i Osloregionen.

Sekretariatet skal sørge for en effektiv og god praktisk gjennomføring av møter og samlinger, og understøtte møteleder med planlegging og gjennomføring av møtene/samlingene, samt sørge for at det føres referat. Sekretariatet skal sørge for å ajourføre lister over medlemmer med oppdatert kontaktinformasjon.

Administrativ koordineringsgruppe

Administrativ koordineringsgruppe: Gruppen skal bidra til utvikling av helhetlige strategier, informere om og forankre organisasjonens arbeid i medlemsorganisasjonene, og målbære synspunkter og innspill fra medlemmene inn i samarbeidet. Gruppen har representanter fra Oslo kommune og de deltakende delregionene.

Hver delregion/regionråd har hver ett medlem i Osloregionens administrative koordineringsgruppe. Vanligvis er dette vedkommende som er sekretær eller koordinator for delregionen/regionrådet. Gruppen gir råd til sekretariatet om saker som skal behandles i styret. I tillegg er gruppen en arena der sekretariatet og gruppen som helhet deler informasjon om aktuelle saker i delregionene. Møtene avholdes normalt ca. 14 dager før hvert styremøte, vanligvis 5 ganger i året. Medlemmene i gruppen har et ansvar sammen med «sitt» styremedlem å sørge for at aktuell informasjon om aktiviteter i Osloregionen formidles til sitt regionråd/delregion.

Faggrupper

Faggrupper: Osloregionen har for tiden tre faggrupper; faggruppe for areal og transport, faggruppe for klima og miljø og faggruppe for næringssamarbeid i Osloregionen. Det er ønskelig at alle delregionene er representert i alle de tre gruppene. Det er regionrådene og kommunene som selv melder inn medlemmer til gruppene. Enkelte samarbeidende organisasjoner og statlige virksomheter deltar med observatører.

Formålet med gruppene er å gi faglig råd til sekretariatet innenfor de respektive fagområdene. I tillegg er gruppene en viktig arena for kunnskapsdeling og læring på tvers. Gruppene skal også bidra til strategiutvikling og kan være ansvarlig for utredningsoppdrag og lignende på oppdrag fra Osloregionens styre. Faggruppens medlemmer er viktige for å formidle informasjon fra Osloregionen videre til relevante personer i sin kommune/regionråd. Faggruppen for næringssamarbeid er i tillegg referansegruppe for det internasjonale profileringsarbeidet i regi av Osloregionen IPR. Det avholdes normalt 4 – 5 møter/samlinger pr år.

Prosjektorganisering

Når oppgaver prosjektoorganiseres, etableres egne prosjektgrupper. Faggruppene, evt. supplert med eksterne representanter, vil ofte utgjøre basis for sammensetning av prosjektgrupper. Ved behov suppleres også med ad hoc-grupper for å løse oppgaver som ikke naturlig faller inn under ansvarsområdet til en av faggruppene.

4.2. Osloregionens plan- og budsjettprosess

Det foreslås følgende plan- og budsjettprosess i 2024:

- Representantskapet møtes i august for å vedta årsregnskap og årsberetning for 2023, samt vedta medlemskontingent for 2025
- I løpet av høsten utarbeider sekretariatet forslag til handlingsprogram og budsjett for 2025
- Styret behandler forslag til handlingsprogram og budsjett i desember
- Handlingsprogram og budsjett for 2025 vedtas av representantskapet i desember

5. Budsjett 2024

5.1. Innledning

Osloregionens budsjett for 2024 skal finansiere aktiviteten som er beskrevet i dette dokumentet.

Osloregionens sekretariat består ved inngangen til 2024 av fire ansatte. Organisasjonen er ved årsskiftet i prosess med ansettelse av ny direktør, noe som innebærer en viss usikkerhet når det gjelder bemanningen i 2024. Tre av stillingene som er finansiert over budsjettet er faste stillinger, men på grunn av prosess med ansettelse av ny direktør er to av de ansatte ved inngangen til året i midlertidige stillinger. Den ene midlertidige stillingen er vikariat for fagsjef som er konstituert som direktør. Den andre midlertidige stillingen er en prosjektstilling, til 01.08.2024, der ca 50 % av oppgavene er knyttet til gjennomføring av prosjektet *Energistasjoner for grønn næringstransport*, finansiert av Miljødirektoratets Klimasatsordning. Det kan være aktuelt å forlenge prosjektstillingen, da prosjektet er forlenget ut 2024. Som følge av ansettelsesprosess av ny direktør er det usikkerhet ved budsjetterte lønnskostnader.

Fra 2022 til 2021 ble kontingentinntektene for Osloregionen nominelt ca. 40 prosent lavere, grunnet virkningene av at fylkeskommunene gikk ut av samarbeidet i 2020. Osloregionen IPR har hatt ubenyttede midler fra tidligere år. I tillegg er det gjort innsparingstiltak. Dette har lagt til rette for en mindre brå tilpasning av aktivitetsnivået enn det som ellers ville vært tilfelle. Ved inngangen til 2023 var det fortsatt Osloregionen ubenyttede midler fra tidligere år som var planlagt benyttet til drift av organisasjonen. For 2023 ble det lagt opp til at aktivitetsnivået fra tidligere år kunne videreføres på om lag samme nivå som i 2022. I tillegg bidro midlene fra Klimasats til gjennomføringen av prosjektet *Energistasjoner for grønn næringstransport*. Da direktør i sekretariatet gikk over i en annen stilling i Oslo kommune fra midten av april, ble fagsjef konstituert som direktør. I tillegg var det en annen medarbeider som sluttet ved inngangen til mai. Disse endringene i bemanningen og at tilsetting av nye medarbeidere tok tid, har gjort at særlig lønnskostnadene har vært lavere i 2023 enn budsjettet. Men dette har også medført noe høyere andre kostnader, ved kjøp av konsulentbistand. På grunn av lavere kostnader i 2023 har organisasjonen ubenyttede midler fra 2023 og tidligere år som kan benyttes for 2024.

Budsjettforlaget legger opp til at også ved utgangen av 2024 kan overføres midler til 2025. Sekretariatet vil i 2024 også se på andre muligheter for å finansiere deler av aktiviteten med andre midler ut over medlemskontingenten. Det arbeides med søknader til prosjekter delfinansiert av Interreg ÖKS (Öresund-Kattegat-Skagerrak), samt at det foreslås at fylkeskommunene inviteres til å komme tilbake til samarbeidet i Osloregionen. Dette vil legge til rette for et fortsatt høyt aktivitetsnivå i organisasjonen også i 2025.

5.2. Budsjettrammer 2024

5.2.1. Hovedtall

Tabellen under angir hovedrammer for Osloregionens budsjett 2024 (i tusen kroner):

	Budsjett 2023	Regnskap 2023 Prognose per 22.11.2023	Forslag Budsjett 2024	Endring ift budsjett 2023
Inngående mindreforbruk (overførte midler fra tidl. år)	2 727	3 310	2 692	-35
Inntekter				
Kontingenter	6283	6 379	6 834	551
Klimasats	900	738	762	-138
Forprosjektmidler til interreg-søknad			300	300
"Prosjekt: Partner", støtte fra Viken fylkeskommune			200	200
Sum inntekter	7 183	7 117	8 096	913
Utgifter:				
Møteutgifter politiske organer	40	20	40	0
Møteutgifter administr. organer	130	125	130	0
Kommunikasjon	250	440	340	90
Sekretariatet, andre utgifter	770	616	770	
Lønn sekretariatet, mv.	6 100	4 600	6 370	270
Prosjekter	1 990	1 934	2 530	540
Sum driftsutgifter*	9 280	7 735	10 180	900
Resultat (neg. resultat = bruk av overførte midler)	-2 097	-618	-2 084	13
Utgående mindreforbruk	630	2 692	608	-22

5.2.2. Prosjektmidler

Innenfor rammen avsatt til prosjektmidler, ligger det følgende prioritering (i tusen kroner)

Prosjektbudsjett	Budsjett 2023	Regnskap 2023 Prognose per 22.11.2023	Forslag Budsjett 2024	Endring ift budsjett 2023
BEST-konferansen	120	122	130	10
Prosess strategiske føringer			160	
Areal og transport	150	255	300	150
Klima	170	220	200	30
Energistasjoner for grønn næringstransport	800	800	800	-
Oslopolitian	50	146	50	-
International Advisory Board	100	102		
Prosjekt: Partner. Spouse-prosjekt			140	140
Strategiske næringsprosjekter	550	262	700	150
Lokale utviklingsprosjekter	50	27	50	-
Totalt	1 990	1 934	2 530	540

5.2.3. Inntekter

Kontingentinntekter

Representantskapet vedtok 7.6.2023 en kontingent for 2024 for medlemskap i Osloregionen på kr 3,00 pr innbygger. Med utgangspunkt i SSBs befolkningstall pr. 1.1.2023, innebærer dette at Osloregionens inntektsgrunnlag i 2024 vil være 6,834 millioner kroner

Andre inntekter

Sekretariatet har i flere år arbeidet med å skaffe supplerende inntekter ut over kontingenten. I juni 2022 fikk Osloregionen innvilget søknad om støtte fra Miljødirektoratets Klimasatsordning for perioden juni 2022 – desember 2024. Første utbetaling kom høsten 2023, etter delrapportering. Videre har Osloregionen fått innvilget støtte på 200.000 kr fra Viken fylkeskommune til et prosjekt for å tilrettelegge for internasjonale medfølgende partnere til etablering i norsk arbeidsliv. Osloregionen er også i prosess med å søke prosjekter med medfinansiering fra interreg-ØKS-programmet. Det er budsjettert med forprosjektmidler fra programmet i 2024.

Overføring fra 2023

Det anslås at overføring fra tidligere år til 2024 vil være ca. 2,7 mill. kroner. Dette tar utgangspunkt i en prognose for 2023 med et totalt forbruk på ca. kr. 7,7 mill. kroner, som er ca. 1,5 mill kroner lavere enn budsjettert. Prognosene er beheftet med usikkerhet.

5.2.4. Utgifter

Lønnskostnadene for 2024 er på samme nivå som budsjett for 2023. Det er usikkerhet ved dette tallet, da det ved inngangen til 2024 skal tilsettes ny direktør. Beløpet innbefatter lønnskostnader i forbindelse med prosjektet Energistasjoner for grønn næringstransport som er delfinansiert av Miljødirektoratets Klimasatsordning. I tillegg er det forsøkt tatt hensyn til generell lønnsvekst i 2024. Budsjettet dekker kostnadene for fire ansatte. Organisasjonen har 3 faste stillinger. Viser til innledningen med redegjørelse for antallet stillinger og midlertidige stillinger.

Sekretariatet, andre utgifter dekker kostnader til husleie, betaling for støttetjenester fra Oslo kommune (bl.a. IKT, HR, regnskap), reisekostnader for sekretariatet, leie av møtelokaler, bevertning, samt andre driftskostnader. Osloregionens sekretariat får høyere leiekostnader i 2024 grunnet oppussing i 2023 og generell økning av husleie i lokalene på MESH, der sekretariatet er lokalisert.

Posten *Møteutgifter politiske organer* dekker kostnader i forbindelse med møter i styret, interessepolitisk utvalg og representantskapet.

I budsjettet er det også lagt inn en post for *Møteutgifter administrative organer*. Dette er kostnader knyttet til møter, studieturer og samlinger for de administrative gruppene.

Posten til *Kommunikasjon* er noe økt sammenlignet med budsjettet for 2022. Posten dekker kostnader til drift og vedlikehold av websider, sosiale medier, trykksaker, annet informasjonsmaterieell og arrangementskostnader på Arendalsuka.

Posten *prosjekter og tiltak* er økt sammenlignet med 2023. Økningen knytter seg til gjennomføring av «Spouse-prosjekt», finansiert av Viken fylkeskommune og søknader til interreg-prosjekter som er inkludert under «Areal og transport» og «Strategiske næringsprosjekter». Det foreslås også satt av 160.000 kroner til arbeidet med nye strategiske føringer for organisasjoner, som i hovedsak vil være arrangementskostnader.

Innenfor rammen til prosjekter er videre det satt av midler til gjennomføring av BEST-konferansen, mindre utredningsarbeid og prosjekter innenfor areal og transport og klima og miljø-områdene, oppfølging av Osloregionens areal- og transportstrategi og internasjonalt profileringsarbeid.

5.2.5. Resultat

Budsjett for 2024 er gjort opp med et merforbruk sammenlignet med inntektene på ca. 2,1 millioner kroner. Merforbruket finansieres av ubenyttede midler fra tidligere år.

Budsjettet innebærer at Osloregionen IPR vil ha en reserve i størrelsesorden 600 000 kroner ved utgangen av 2024.

5.3. Fullmakter – praktisk gjennomføring

Sekretariatet har i sak 58/20 fått fullmakt fra styret til å ivareta den løpende økonomiforvaltningen i henhold til vedtatt budsjett. Fullmakten har sitt utgangspunkt i Oslo kommunes instruks for virksomhetsledere som er lagt til grunn for sekretariatslederens ansvar og myndighet. Det fremgår også av vedtaket i styresaken at Oslo kommunes regelverk og rutiner for innkjøp skal anvendes av sekretariatet.

Rapportering

Sekretariatet holder styret løpende orientert på styremøtene om fremdriften i tiltakene. En mer utfyllende statusrapport i forhold til budsjett og handlingsplan legges frem i tredje kvartal. Det anses ikke å være behov for et eget rapporteringsopplegg utover en slik rutine, og den løpende prosjektrapporteringen som gjøres i tilknytning til de årlige handlingsprogrammene.